

MODERNISERINGSSTYRELSEN

Cirkulære om organisationsaftale for

Håndværkere og teknikere

2019

Cirkulære af 4. juni 2019

PKAT nr. 040, 042, 0172, 0179, 0228, 0630 og 0933

J.nr. 2018-3814

Modst. nr. 035-19

Dataark

PKAT med specifikation	<p>040 – Ingeniørassistenter ved forskningsinstitutioner mv., forskningsteknikere ved Risø og Dansk Dekommissionering samt konsulenter i Arbejdstilsynet</p> <p>042 – Forskningsteknikere og ingeniørassistenter 0172 – Elever inden for en række håndværksfag 0179 – Håndværkere i staten 0228 – Faglærte arbejdere 0630 – Håndværkere, murer 0933 – Faglærte håndværkere Banestyrelsen</p>
Fællesoverenskomst	Fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og Offentligt Ansattes Organisationer – Det statslige område (OAO-S-fællesoverenskomsten)
Forhandlingsberettiget organisation(er)	<p>Dansk Metal E-mail: sikkerforhandling@danskmetal.dk Hjemmeside: www.danskmetal.dk</p> <p>Dansk EI-Forbund E-mail: cre@def.dk Hjemmeside: www.def.dk</p> <p>Blik- og Rørarbejderforbundet E-mail: sos@blikroer.dk Hjemmeside: www.blikroer.dk</p> <p>Malerforbundet i Danmark E-mail: maler@maler.dk Hjemmeside: www.maler.dk</p> <p>Fagligt Fælles Forbund (fsva. murere, tømrere & snedkere) E-mail: den.offentlige.gruppe@3f.dk Hjemmeside: www.3f.dk</p> <p>Serviceforbundet (fsva. tandteknikere) E-mail: faglig@forbundet.dk Hjemmeside: www.dff-s.dk</p> <p>Teknisk Landsforbund Email: secure@tl.dk Hjemmeside: www.tl.dk</p>
I tilfælde af afsked kontaktes	De forhandlingsberettigedes organisationers lokalafdeling eller hovedkontor, jf. fællesoverenskomsten
Pensionsordning	SAMPENSION
ATP-sats	ATP, sats A.

Indholdsfortegnelse

Cirkulære

Generelle bemærkninger til organisationsaftalen	5
Generelle bemærkninger til aftalen om elever	7
Ikrafttræden	7

Organisationsaftale

§ 1. Organisationsaftalens dækningsområde.....	7
§ 2. Ansættelse	11
§ 3. Lønsystemet	11
§ 4. Løngruppe 1	11
§ 5. Løngruppe 2	11
§ 6. Løngruppe 3	12
§ 7. Løngruppe 4	12
§ 8. Løngruppe 5	12
§ 9. It-tillæg	13
§ 10. Tillæg for eget håndværktøj	13
§ 11. Pension	13
§ 12. Valgfrihed mellem pension og løn for ingeniørassistenter og forsknings- teknikere ved forskningsinstitutioner mv., forskningsteknikere ved Risø og Dansk Dekommissionering	14
§ 13. Arbejdstid	14
§ 14. Ikrafttræden og opsigelse	14

Bilag 1. Aftale om aflønning af elever	17
--	----

Bilag 2. Aftale om pensionsforhold for faglærte samt kvindelige arbejdere under Forsvarsministeriet omfattet af civilarbejderloven	21
---	----

Cirkulære om organisationsaftale for håndværkere og teknikere

Generelle bemærkninger til organisationsaftalen

1. Finansministeriet og de medunderskrevne organisationerne har den 23. maj 2019 indgået vedlagte organisationsaftale for håndværkere og teknikere i staten.
2. Organisationsaftalen udgør sammen med den til enhver tid gældende OAO-S-fællesoverenskomst det samlede overenskomstgrundlag.
3. **Organisationsaftalen har virkning fra den 1. april 2018 medmindre andet fremgår nedenfor.**
4. Der er aftalt følgende ændringer i organisationsaftalen:
  - a) En sammenskrivning af organisationsaftalen for håndværkere og organisationsaftalen for ingeniørassistenter og forskningsteknikere ved forskningsinstitutionerne mv., forskningsteknikere ved Risø DTU og Dansk Dekommissionering samt konsulenter i Arbejdstilsynet. Organisationsaftalen benævnes herefter organisationsaftalen for håndværkere og teknikere m.fl.
  - b) Dækningsområdet udvides med virkning fra aftalens ikrafttrædelse til at omfatte teknologiinstruktører ved Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering.
  - c) Dækningsområdet udvides med virkning fra den 1. oktober 2018 til at omfatte konsulenter i Arbejdstilsynet, som hidtil har været ansat i henhold til organisationsaftalen for tekniske designere m.fl.
  - d) Der indføres med virkning fra den 1. oktober 2018 et pensionsgivende funktionstillæg på 10.000 kr. (niveau 31. marts 2012) til uddannede it-supportere og datateknikere, som udbetales med 1/12 del hver måned. Der er ikke tiltænkt en udvidelse af dækningsområdet for it-medarbejdere med indførelsen af funktionstillægget.
  - e) Pensionsbidraget for håndværkere forhøjes med virkning fra den 1. oktober 2018 fra 15 pct. til 15,39 pct. Teknologiinstruktører ved Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering vil tilsvarende få en pensionsprocent på 15,39 med virkning fra aftalens ikrafttrædelsestidspunkt.
  - f) Der er aftalt forhøjelse af elevlønninger med virkning fra den 1. oktober 2018.

I forbindelse med aftaleredigeringen er der foretaget en ændring, således at skolepraktik tilføjes til aftalens § 2, stk. 1, litra b i bilag 1 om aflønning af elever.

5. Organisationernes forhandlings- og aftaleret er følgende:

Ingeniørassistenter ved forskningsinstitutioner:

Dansk Metal

Dansk El-forbund

Blik- og Rørarbejderforbundet

Fagligt Fælles Forbund (3F)

Forskningsteknikere ved forskningsinstitutioner:

Teknisk Landsforbund for så vidt angår Niels Bohr Institutet ved Københavns Universitet samt Institut for Fysik og Astronomi og Kemisk Institut ved Aarhus Universitet.

Forskningsteknikere ved Risø DTU og Dansk Dekommissionering:

Dansk Metal m.fl.

Teknologiinstruktører ved Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering.

Dansk Metal

Konsulenter i Arbejdstilsynet:

Dansk Metal og Teknisk Landsforbund m.fl.

6. 1. maj

Med hensyn til 1. maj er håndværkerne omfattet af Statsministeriets cirkulære af 16. april 1963, hvorefter ansatte på begæring skal have adgang til fritagelse for arbejdet den 1. maj i den udstrækning tjenesten samt hidtidige kutymer og lokale aftaler tillader det.

7. Pension

Indbetaling af pensionsbidrag til håndværkere og teknikere og elever sker efter de regler, der er fastsat i OAO-S-fællesoverenskomstens § 7 og aftalens § 11. Der indbetales pensionsbidrag af basislønnen og varige og midlertidige tillæg, jf. § 10 i rammeaftalen om nye lønsystemer.

Generelle bemærkninger til aftalen om elever

Elevers ansættelsesforhold er omfattet af en række forskellige regler:

- a) Lov om erhvervsuddannelser (for tiden Lovbekendtgørelse nr. 634 af 16. juni 2014).
- b) OAO-S-fællesoverenskomstens kapitel 8 om elever.
- c) Organisationsaftalen for håndværkere og teknikere, der finder anvendelse på elever med de undtagelser, som fremgår af elevaftalen, jf. bilag 1.

Aftalen gælder for elever inden for de medunderskrivende organisationers fagområder.

Der ydes elever befordringsgodtgørelse til og fra skole efter § 33, i OAO-S-fællesoverenskomsten. Elever kan endvidere få godtgjort udgifter i forbindelse med ophold på erhvervsskoler, jf. § 34 i OAO-S-fællesoverenskomsten.

Ikrafttræden

Dette cirkulære har virkning fra den 1. april 2018.

Samtidigt ophæves Finansministeriets cirkulære af 12. september 2013 om organisationsaftale for håndværkere (Modst. nr. 044-13) og Finansministeriets cirkulære af 31. oktober 2013 om organisationsaftale for ingeniørassistenter og forskningsteknikere ved forskningsinstitutioner mv., forskningsteknikere ved Risø og Dansk Dekommisionering samt konsulenter i Arbejdstilsynet (Modst. nr. 049-13).

Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen

Den 4. juni 2019

Louise Christensen

Organisationsaftale for håndværkere og teknkere

Denne organisationsaftale supplerer og/eller fraviger fællesoverenskomsten indgået med OAO- Det Statslige Område.

§ 1. Organisationsaftalens dækningsområde

Organisationsaftalen er gældende for følgende personalegrupper:

- a) Håndværkere, ansat i stillinger som håndværker på overenskomstvilkår ved statsinstitutioner samt selvejende institutioner, for hvilke Finansministeriet har kompetence til at fastsætte løn- og ansættelsesvilkår for alle personalegrupper. Undtaget fra organisationsaftalen er håndværkere ved institutioner, for hvilke der er indgået særskilt overenskomst.
- b) Teknologiiinstruktører ved det Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering.
- c) Ingeniørassistenter og forskningsteknikere ved forskningsinstitutioner mv., jf. stk. 2
- d) Forskningsteknikere ved Risø DTU og Dansk Dekommissionering, jf. stk. 3
- e) Konsulenter i Arbejdstilsynet

Stk. 2. Ansættelse som teknologiiinstruktør ved Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering forudsætter, at medarbejderen har aflagt svendep prøve eller på anden vis har tilegnet sig faglige og praktiske kompetencer inden for fagområdet i en sådan grad, at vedkommende af institutionen erklæres kvalificeret til selvstændigt at varetage funktionerne i stillingen som teknologiiinstruktør. Funktionerne tæller bl.a. tilrettelæggelse og afholdelse af undervisning på værksteder og laboratorier, specialiseret instruktion og sparring til studerende og videnskabeligt personale inden for udstyrsanvendelse, materialer, formgivning, løsninger mv. i forbindelse med opgaver og projekter, som knyttes til værksteder/laboratorier, samt drifts-, administrations- og vedligeholdelsesopgaver.

Stk. 3. Forudsætningen for ansættelse som ingeniørassistent/forskningstekniker ved forskningsinstitutioner er, at medarbejderen efter aflagt svendep prøve inden for jern- og metalindustrien i Danmark eller ved anden relevant grunduddannelse har erhvervet en sådan praktisk og/eller teoretisk videreuddannelse, at ved-

kommende af institutionen er erklæret for kvalificeret til selvstændigt at varetage funktioner inden for undervisning, forskning og/eller apparaturudvikling med det formål at aflaste og assistere videnskabelige medarbejdere.

Stk. 4. Som forskningstekniker på Risø DTU og Dansk Dekommissionering betragtes faglærte, der har aflagt svendepøve efter reglerne inden for jern- og metalindustrien i Danmark, og som efter opgaveformulering fra videnskabelige medarbejdere og i samarbejde med disse tilrettelægger og udfører forsøgsopgaver samt selvstændigt udfører andet teknisk eksperimentelt arbejde. Personer, som har opnået faglig anerkendelse i henhold til Dansk Industri og CO- industri regler herom, ligestilles med faglærte.

Cirkulærebemærkninger til § 1:

For at blive omfattet af organisationsaftalen som håndværker skal medarbejderen have gennemgået en uddannelse som håndværker inden for de medunderskrevne håndværkerforbunds fagområder. Uddannelsen skal endvidere være en relevant forudsætning for varetagelse af de arbejdsopgaver, der er henlagt til stillingen. Håndværkerstillinger indeholder som udgangspunkt tekniske arbejdsopgaver, der omfatter fremstilling, servicering, drift, reparation og/eller vedligeholdelse.

Forudsætningen for ansættelse som ingeniørassistent/forskningstekniker ved forskningsinstitutioner er, at medarbejderen selvstændigt kan varetage funktioner inden for undervisning, forskning og/eller apparaturudvikling, og det forudsættes at ske i umiddelbar tilknytning til en videnskabelig produktion/forskning med det formål at aflaste og assistere videnskabelige medarbejdere.

Undervisningens art og niveau må have karakter af selvstændig vejledning i anvendelse af indlært viden, i problemløsning, i konstruktion/apparatur udvikling eller lignende, mens instruktion og praktisk tilrettelæggelse og gennemførelse af forsøg ikke opfylder niveaukravet.

Forskning og apparaturudvikling forudsættes niveaumæssigt at skulle indeholde selvstændig vurdering og beslutningstagen (f.eks. selvstændig konstruktion, tilrettelæggelse af måleopgaver, specificering af maskinjusteringer ud fra målinger mv.).

En ingeniørassistentstilling/forskningstekniker ved forskningsinstitutioner vil således niveaumæssigt fordrer en selvstændighed, viden om og færdigheder inden for arbejdsområdet, der ligger væsentligt ud over den faglige uddannelse. Stillingen vil således kræve betydeligt mere, end man kan forvente af en øvet og rutineret faglært arbejder.

§ 2. Ansættelse

Ansættelse af ingeniørassistenter og forskningsteknikere ved forskningsinstitutioner mv., forskningsteknikere ved Risø DTU og Dansk Dekommissionering samt konsulenter i Arbejdstilsynet sker i henhold til funktionærloven.

§ 3. Lønssystemet

Lønssystemet er etableret i henhold til den enhver tid gældende rammeaftale om nye lønsystemer, hvis bestemmelser gælder, hvor intet andet måtte være nævnt i denne aftale.

Stk. 2. Lønssystemet består af en basisløn, jf. § 3, der kan suppleres med en tillægsdel. Tillægsdelen omfatter centralt aftalte tillæg fx tillæg for eget håndværktøj, it-tillæg samt lokalt aftalte funktionstillæg, kvalifikationstillæg, engangsvederlag og resultatløn.

Stk. 3. Basislønnen er angivet i årligt grundbeløb (niveau 31. marts 2012).

§ 4. Løngruppe 1

Løngruppe 1 omfatter håndværkere.

	Provinsen (stedtillægsområde II, III og IV)	Hovedstaden (stedtillægsområde V og VI)
Basislønnen er:	278.122 kr.	291.229 kr.

§ 5. Løngruppe 2

Løngruppe 2 omfatter teknologiinstruktører ved Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering.

	Provinsen (stedtillægsområde II, III og IV)	Hovedstaden (stedtillægsområde V og VI)
Basislønnen er:	278.122 kr.	291.229 kr.

§ 6. Løngruppe 3

Løngruppe 3 omfatter ingeniørassistenter og forskningsteknikere ved forskningsinstitutioner.

Stk. 2. Basislønnen er:

Provinsen (stedtillægsområde II, III og IV)	Hovedstaden (stedtillægsområde V og VI)
310.626 kr.	317.180 kr.

§ 7. Løngruppe 4

Løngruppe 4 omfatter forskningsteknikere ved Risø DTU og Dansk Dekommissionering.

Stk. 2. Basislønnen er 304.728 kr.

§ 8. Løngruppe 5

Løngruppe 5 omfatter konsulenter i Arbejdstilsynet.

Stk. 2. Basislønnen er:

Provinsen (stedtillægsområde II, III og IV)	Hovedstaden (stedtillægsområde V og VI)
302.107 kr.	311.282 kr.

Fra **den 1. oktober 2018** får konsulenter i Arbejdstilsynet overført fra organisationsaftale tekniske designere, byggeteknikere, produktionsteknologer, bygningskonstruktører, kemoteknikere, procesteknologer, konserveringsteknikere/B.Sc., inventarkonduktører og tekniske designerelever m.fl. til nærværende organisationsaftale basislønnen i løngruppe 5.

§ 9. It-tillæg

Til uddannede it-supportere og datateknikere ydes et pensionsgivende funktionstillæg på 10.000 kr. (niveau 31. marts 2012), som udbetales med 1/12 del hver måned. Det er en forudsætning for tildeling af tillægget, at de pågældende er beskæftiget med it-arbejde.

§ 10. Tillæg for eget håndværktøj

Til snedkere og tømrere, der anvender eget håndværktøj, ydes der et ikke-pensionsgivende tillæg på 315,97 kr. pr. måned i grundbeløb 31-marts 2012. Tillægget reguleres som tjenestemændenes særlige tillæg.

§ 11. Pension

Pensionsordningen er omfattet af OAO-S-fællesoverenskomstens pensionsbestemmelser (§ 7).

Med virkning fra **den 1. oktober 2018** indbetales der **for håndværkere samt for teknologiinstruktører ved Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering** et pensionsbidrag på 15,39 pct. af de pensionsgivende løndele i det omfang betingelserne i fællesoverenskomstens § 7 er opfyldt.

Stk. 2. **For ingeniørassistenter og forskningsteknikere ved forskningsinstitutioner mv., forskningsteknikere ved Risø og Dansk Dekommisionering samt konsulenter i arbejdstilsynet** indbetales der et pensionsbidrag på 15,5 pct. af de pensionsgivende løndele i det omfang betingelserne i fællesoverenskomstens § 7 er opfyldt.

Stk. 3. For konsulenter i Arbejdstilsynet overført fra organisationsaftale for tekniske designere, byggeteknikere, produktionsteknologer, bygningskonstruktører, kemoteknikere, procesteknologer, konserveringsteknikere/B.Sc., inventarkonduktører og tekniske designerelever m.fl. til nærværende organisationsaftale per 1. oktober 2018 udgør pensionsbidraget 15,79 pct. af de pensionsgivende løndele. Af pensionsbidraget anses 1/3 for at være den ansattes eget bidrag. Lønspecifikationen skal indeholde oplysning herom. Pensionsbidraget indbetales til Teknisk Landsforbunds Pensionsforening, PFA.

§ 12. Valgfrihed mellem pension og løn for ingeniørassistenter og forskningsteknikere ved forskningsinstitutioner mv., forskningsteknikere ved Risø og Dansk Dekommisionering

Den enkelte ansatte kan vælge at pensionsbidrag, der overstiger 15 pct., i stedet for indbetaling til pensionskassen, udbetales som løn.

Stk. 2. Hvis den ansatte vælger at få bidrag, der overstiger 15 pct. udbetalt som løn, sker det på følgende vilkår:

1. Der beregnes ikke særlig feriegodtgørelse af beløbet
2. Beløbet er ikke pensionsgivende
3. Ved beregning af evt. merarbejdsbetaling, medregnes beløbet ikke i års-lønnen

Cirkulærebemærkning til § 12, stk. 2:

I alle andre henseender indgår de 0,5 pct. i lønnen, og pensionsbidraget udgør 15 pct., hvis den ansatte har valgt at få forhøjelsen udbetalt som løn.

Stk. 3. Den ansatte retter henvendelse til ansættelsesmyndigheden, hvis pensionsbidragsforhøjelsen fremover ønskes udbetalt som løn. Hvis den ansatte senere, dog tidligst efter et år, ikke længere ønsker pensionsbidragsforhøjelsen udbetalt som løn, retter den ansatte på ny henvendelsen til ansættelsesmyndigheden.

§ 13. Arbejdstid

De ansatte er omfattet af den til enhver til gældende aftale om arbejdstid for tjenestemænd i staten.

Cirkulærebemærkninger til § 13:

De generelle regler om rådighedstjeneste findes nu i § 7, nr. 4 i arbejdstidsaftalen for tjenestemænd i staten. Hvis der er tale om en permanent rådighedstjeneste, vil det være hensigtsmæssigt, at de lokale parter indgår en lokal aftale, hvorved der kan tages hensyn til rådighedsvagtens særlige vilkår.

§ 14. Ikrafttræden og opsigelse

Denne organisationsaftale har virkning fra den 1. april 2018 og kan af parterne opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst 31. marts 2021. Samtidig ophæves organisationsaftale for håndværkere af 5. september

2013 og organisationsaftalen for ingeniørassistenter og forskningsteknikere ved forskningsinstitutioner mv., forsknings-teknikere ved Risø og Dansk Dekommissionering samt konsulenter i Arbejdstilsynet af 25. oktober 2013.

København, den 23. maj 2019

Dansk Metal
Ole Rosschou

Finansministeriet
Moderniseringsstyrelsen
Louise Christensen

Dansk El-Forbund
Christian Rosenkvist Elgaard

Blik- og Rørarbejderforbundet
Søren Schytte

Malerforbundet i Danmark
Anne-Mette Marcussen

Fagligt Fælles Forbund
Knud Jensen

Serviceforbundet
Torben Vangsgaard

Teknisk Landsforbund
Lone Engberg Thomsen

Aftale om aflønning af elever

§ 1. Dækningsområde

Denne aftale er gældende, hvor der i statslige institutioner mv. etableres elevforhold med henblik på uddannelse som håndværker inden for de medunderskrevne håndværkerorganisationers fagområder.

Organisationsaftalen for håndværkere finder anvendelse for elever med de undtagelser, som følger af denne aftale.

§ 2. Basisløn

For elever gælder følgende:

Basislønnen til elever under 25 år:

	Provinsen (stedtillægsområde II, III og IV)	Hovedstaden (stedtillægsområde V og VI)
1. uddannelsesår	102.887	104.853
2. uddannelsesår	123.857	126.479
3. uddannelsesår	146.794	150.726
4. uddannelsesår	162.522	165.798
5. uddannelsesår	180.216	183.492

Fra den **1. oktober 2018** forhøjes basislønnen for elever under 25 år til følgende:

	Provinsen (stedtillægsområde II, III og IV)	Hovedstaden (stedtillægsområde V og VI)
1. uddannelsesår	123.464	125.423
2. uddannelsesår	142.249	142.249
3. uddannelsesår	152.799	152.799
4. uddannelsesår	176.810	176.810
5. uddannelsesår	213.828	213.828

Elever overgår lønmæssigt fra 1. uddannelsesår til 2. uddannelsesår:

- a) efter udløbet af uddannelsesaftalens 1. år, hvis uddannelsen ikke indeholder et indledende grundforløb på skole (fx mesterlære), eller
- b) efter opnået bevis for bestået grundforløb og ½ års virksomhedspraktik eller skolepraktik inden for den pågældende uddannelse

Voksenelever, der ved ansættelsen er fyldt 25 år: 207.084 kr.

Fra den **1. oktober 2018** forhøjes basislønnen for voksnelever sig til:

Voksenelever, der ved ansættelsen er fyldt 25 år: 214.010 kr.

§ 3. Overarbejde

Elever under 18 år må ikke deltage i overarbejde.

Stk. 2. Elever over 18 år kan undtagelsesvis deltage i overarbejde.

§ 4. Overgang til beskæftigelse som udlært ved samme institution

Hvis der mellem institutionen og den enkelte elev er enighed om, at den pågældende umiddelbart overgår til beskæftigelse som udlært inden for fagområdet efter elevtiden, videreføres optjent anciennitet.

§ 5. Ikrafttræden og opsigelse

Denne aftale har virkning fra den 1. april 2018 og kan af parterne opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst 31. marts 2021. Samtidig ophæves aftale af 5. september 2013.

København, den 23. maj 2019

Dansk Metal
Ole Rosschou

Finansministeriet
Moderniseringsstyrelsen
Louise Christensen

Dansk El-Forbund
Christian Rosenkvist Elgaard

Blik- og Rørarbejderforbundet
Søren Schytte

Malerforbundet i Danmark
Anne-Mette Marcussen

Fagligt Fælles Forbund
Knud Jensen

Serviceforbundet
Torben Vangsgaard

Teknisk Landsforbund
Lone Engberg Thomsen

Aftale om pensionsforhold for faglærte samt kvindelige arbejdere under Forsvarsministeriet omfattet af civilarbejderloven

I henhold til § 3 i aftale af 19. december 2003 om pensionsforhold for tjenstemandsgrupper o.lign. i forbindelse med nye lønsystemer aftales følgende:

§ 1. Dækningsområde

Aftalen omfatter faglærte samt kvindelige arbejdere på nyt lønsystem under Forsvarsministeriet omfattet af civilarbejderloven.

§ 2. Pensionsgivende skalatrinsforløb

De i § 1 omhandlede faglærte samt kvindelige arbejdere optjener - i medfør af § 3, stk. 1, i aftale af 19. december 2003 om pensionsforhold for tjenstemandsgrupper o. lign. i forbindelse med nye lønsystemer - tjenstemandspensionsret som følger:

Faglærte arbejdere aflønnet på skalatrin 25-29 i tidligere lønsystem:

Optjener **tjenstemandspensionsret** efter følgende skalatrinsforløb:

25, 27, 29, 31.

Alle trin er 2-årige. Skalatrin 31 er tillagt det hidtil gældende skalatrinsforløb for tjenstemandspensionsret og opnås efter 2 år på skalatrin 29, uanset om tiden på skalatrin 29 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 2 år på skalatrin 29 er opnået, opnås skalatrin 31 fra denne aftales virkningstidspunkt.

Faglærte arbejdere aflønnet på skalatrin 23, 24, 26, 27, 28 i tidligere løn-system:

Optjener **tjenestemandspensionsret** efter følgende skalatrinsforløb:

23, 24, 26, 27, 28, 29, 30.

Alle trin er 2-årige. Skalatrin 29 og 30 er tillagt det hidtil gældende skalatrinsforløb for tjenestemandspensionsret. Skalatrin 29 opnås efter 2 år på skalatrin 28, uanset om tiden på skalatrin 28 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 2 år på skalatrin 28 er opnået, opnås skalatrin 29 fra denne aftales virkningstidspunkt. Skalatrin 30 opnås efter 2 år på skalatrin 29 dog senest efter i alt 4 år på skalatrin 28 og eventuelt skalatrin 29, uanset om tiden på skalatrin 28 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 4 år på skalatrin 28 er opnået, opnås skalatrin 30 fra denne aftales virkningstidspunkt.

Kvindelige arbejdere, der på tidspunktet for implementering af denne aftale, er indplaceret på pensionsskalatrin 15:

Optjener **tjenestemandspensionsret** efter følgende skalatrinsforløb:

15, 16, 17.

Alle trin er 2-årige. Skalatrin 16 og 17 er tillagt det hidtil gældende skalatrin for tjenestemandspensionsret. Skalatrin 16 opnås efter 2 år på skalatrin 15, uanset om tiden på skalatrin 15 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 2 år på skalatrin 15 er opnået, opnås skalatrin 16 fra denne aftales virkningstidspunkt. Skalatrin 17 opnås efter 2 år på skalatrin 16 dog senest efter i alt 4 år på skalatrin 15 og eventuelt skalatrin 16, uanset om tiden på skalatrin 15 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 4 år på skalatrin 15 er opnået, opnås skalatrin 17 fra denne aftales virkningstidspunkt.

Kvindelige arbejdere, der på tidspunktet for implementering af denne aftale, er indplaceret på pensionsskalatrin 16 (Flyvestation Værløse):

Optjener **tjenestemandspensionsret** efter følgende skalatrinsforløb:

16, 17, 18.

Alle trin er 2-årige. Skalatrin 17 og 18 er tillagt det hidtil gældende skalatrin for tjenestemandspensionsret. Skalatrin 17 opnås efter 2 år på skalatrin 16, uanset om tiden på skalatrin 16 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 2 år på skalatrin 16 er opnået, opnås skalatrin 17 fra denne aftales virkningstidspunkt. Skalatrin 18 opnås efter 2 år på skalatrin 17 dog senest efter i alt 4 år på skalatrin 16 og eventuelt skalatrin 17, uanset om tiden på skalatrin 16 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 4 år på skalatrin 16 er opnået, opnås skalatrin 18 fra denne aftales virkningstidspunkt.

Kvindelige arbejdere, der på tidspunktet for implementering af denne aftale, er indplaceret på pensionsskalatrin 17 (Varde):

Optjener **tjenestemandspensionsret** efter følgende skalatrinsforløb:

17, 18, 19.

Alle trin er 2-årige. Skalatrin 18 og 19 er tillagt det hidtil gældende skalatrin for tjenestemandspensionsret. Skalatrin 18 opnås efter 2 år på skalatrin 17, uanset om tiden på skalatrin 17 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 2 år på skalatrin 17 er opnået, opnås skalatrin 18 fra denne aftales virkningstidspunkt. Skalatrin 19 opnås efter 2 år på skalatrin 18 dog senest efter i alt 4 år på skalatrin 17 og eventuelt skalatrin 18, uanset om tiden på skalatrin 17 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 4 år på skalatrin 17 er opnået, opnås skalatrin 19 fra denne aftales virkningstidspunkt.

Kvindelige arbejdere, der på tidspunktet for implementering af denne aftale, er indplaceret på pensionsskalatrin 18-19 (AMA):

Optjener **tjenestemandspensionsret** efter følgende skalatrinsforløb:

18, 19, 20, 21.

Skalatrिन 18 1-årigt øvrige trin 2-årige. Skalatrिन 20 og 21 er tillagt det hidtil gældende skalatrinsforløb for tjenestemandspensionsret. Skalatrिन 20 opnås efter 2 år på skalatrिन 19, uanset om tiden på skalatrिन 19 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 2 år på skalatrिन 19 er opnået, opnås skalatrिन 20 fra denne aftales virkningstidspunkt. Skalatrिन 21 opnås efter 2 år på skalatrिन 20 dog senest efter i alt 4 år på skalatrिन 19 og eventuelt skalatrिन 20, uanset om tiden på skalatrिन 19 helt eller delvis ligger før denne aftales virkningstidspunkt. Hvis mindst 4 år på skalatrिन 19 er opnået, opnås skalatrिन 21 fra denne aftales virkningstidspunkt.

Hvis en faglært samt kvindelig arbejder avancerer til højere stilling inden for eget ansættelsesområde, opnås i pensionsmæssig henseende et ekstra skalatrिन fra advancementstidspunktet, hvorefter den resterende del af pensionskalaen forskydes med et skalatrिन, jfr. § 3, stk. 4-5 i aftalen af 19. december 2003. Den enkelte faglærte samt kvindelige arbejder kan kun opnå ét ekstra skalatrिन i forbindelse med advancement, uanset hvor mange advancementer den pågældende opnår.

§ 3. Ikrafttrædelse mv.

Denne aftale træder i kraft og har virkning fra 1. oktober 2004.

Stk. 2. For faglærte samt kvindelige arbejdere, der er pensioneret inden for tidsrummet 1. april 2003 og indtil denne aftales virkningstidspunkt, og som på pensioneringstidspunktet opfyldte betingelserne for oprykning til skalatrिन 31 (hidtidigt pensionsskalatrिन 25-29), skalatrिन 29 eller skalatrिन 30 (hidtidigt pensionsskalatrिन 23, 24, 26, 27, 28), skalatrिन 16 eller skalatrिन 17 (hidtidigt pensionsskalatrिन 15), skalatrिन 17 eller skalatrिन 18 (hidtidigt pensionsskalatrिन 16), skalatrिन 18 eller skalatrिन 19 (hidtidigt pensionsskalatrिन 17), skalatrिन 20 eller skalatrिन 21 (hidtidigt pensionsskalatrिन 18-19), omberegnes pensionen på grundlag heraf med virkning fra pensioneringstidspunktet.

Sik. 3. Denne aftale træder sammen med aftale af 19. december 2003 om pensionsforhold for tjenestemandsgupper o.lign. i forbindelse med nye lønsystemer i stedet for ad § 6 pension civilarbejderloven i Kundgørelse for Forsvaret B 5-36 af 16. oktober 2003, der derfor ophæves fra denne aftales virkningstidspunkt.

Sik. 4. Denne aftale kan ikke opsiges uden sammenhæng med aftale af 19. december 2003 om pensionsforhold for tjenestemandsgupper o.lign. i forbindelse med nye lønsystemer.

København, den 20. september 2004

Forsvarsarbejdernes Landsorganisation
Günthe Sørensen

Finansministeriet
P.M.V.
E.B.
Pia Staniok